

D 3/95

Revisorsnämnden (RN) har sommaren 1995 genom bl.a. tidningsartiklar och radioprogram uppmärksammat vissa uppgifter rörande ett förslag om Stockholms möjligheter att bli värd för de olympiska spelen år 2004. Förslaget har utarbetats av Stockholm Information Service/Projekt Stockholm 2004 (OS-projektet) och sponsrats av ett 20-tal företag. Enligt massmedia har X AB (Revisionsbolaget) dels sponsrat OS-projektet, dels på OS-projektets uppdrag fullgjort en utredning. Revisionsbolagets oberoende i utredningsuppdraget har ifrågasatts. RN har begärt Revisionsbolagets yttrande i saken. Av yttrandet framgår bl.a. följande.

Revisionsbolaget har sponsrat OS-projektet med ett inte oansenligt belopp. Bolaget framhåller att beloppet relativt sett är obetydligt med beaktande av bolagets totala ekonomi. Som sponsor har Revisionsbolaget fått rätt att använda OS-projektets varumärke och att i olika sammanhang kalla sig "Founding Associate". Sponsringen av OS-projektet har inte inneburit någon överenskommelse om uppdrag till bolaget. Ett av de utredningsuppdrag som OS-projektet senare lade ut lämnades dock till Revisionsbolaget. Uppdraget bestod i att bedöma rimligheten i lagd budget, att göra en ekonomisk riskanalys och att bedöma de samhällsekonomiska konsekvenserna av projektet. Bolaget understryker i sitt yttrande att det utfört ett konsultuppdrag, inte ett uppdrag av revisionell karaktär. Även om så hade varit fallet kan inte sponsorbeloppet i detta fall anses ha varit av sådan betydelse att det funnits grund ifrågasätta Revisionsbolagets oberoende i uppdraget.

RN gör följande bedömning.

Enligt 14 § andra och fjärde styckena lagen (1995:528) om revisorer skall ett revisionsbolag avböja eller avsäga sig ett uppdrag om det föreligger särskild omständighet som kan rubba förtroendet till bolagets opartiskhet eller självständighet vid utförandet av uppdraget. Bestämmelsen motsvarar i huvudsak äldre bestämmelse i 6 § revisorsförordningen (1973:221) och avser revisionsverksamhet. Begreppet revisionsverksamhet omfattar av hävd inte bara revision utan också yrkesmässig rådgivning/konsultation inom ramen för en revisors naturliga kompetensområden, dvs inom områdena redovisning, organisation och beskattning.

Av Revisionsbolagets yttrande framgår att bolaget beträffande frågan om revisors oberoende skiljer mellan konsultuppdrag och uppdrag av revisionell karaktär. Sådan åtskillnad av uppdrag kan inte göras vid ställningstaganden i oberoendefrågor. Ett revisionsbolag har givetvis att beakta ovanstående regler avseende revisors oberoende, oavsett om det är fråga om ett uppdrag som avser lagstadgad revision eller inte.

Ett Revisionsbolag får således inte åta sig uppgifter som inte kan utföras med självständighet och objektivitet. Bolaget har härvid att ta hänsyn också till hur en viss situation kan komma att uppfattas av utomstående betraktare. Sponsring manifesterar obestriddligen för omvärlden intressegemenskap mellan den som lämnar ekonomiskt stöd och mottagaren av detta.

I förevarande fall har Revisionsbolaget granskat viss information om OS-projektet och lämnat utlåtande om denna. Med hänsyn till bolagets sponsorskap och den härigenom uppkomna intressegemenskapen med projektet måste omständigheterna anses ha varit sådana att de med fog kunnat ge anledning till tvivel om revisionsbolagets objektivitet och självständighet. Bolaget borde ha insett detta och avböjt utredningsuppdraget.

Sammanfattningsvis finner RN att Revisionsbolaget genom att acceptera och fullgöra utredningsuppdraget brutit mot grundläggande regler om revisorers och revisionsbolags

oberoende och därmed åsidosatt sina plikter som registrerat revisionsbolag. RN ser allvarligt på bolagets agerande men låter i detta fall påföljden stanna vid erinran.

Med stöd av 22 § revisorslagen beslutar RN meddela X AB erinran.

Ärendet har avgjorts av Revisorsnämndens ordförande Lennart Grufberg samt ledamöterna Stig von Bahr, Gunnar Blomberg, Siv Björs, Ann-Charlotte Eggwertz, Elisabet Fura-Sandström, Jan-Erik Moreau, Eva-Britt Nordhall och Per Thorell. Vid den slutliga handläggningen har i övrigt närvarit kanslichefen Christer Lefrell samt byrådirektören Marie-Louise Aittamaa, föredragande.